

ADVIES van de Werkgroep Advies Wet wapens en Munitie

Onderwerp: Verkrijgbaarheid zware luchtdrukwapens

Adviesnummer: INVULLEN

Datum vaststelling advies: 01.09.2015

<p>Adviesaanvraag (informatie overnemen van formulier adviesaanvraag)</p>	<p>Ontvangstdatum adviesaanvraag: 18 februari 2015 Overheidsorgaan dat advies aanvraagt: Ministerie Veiligheid en Justitie Adviesaanvraagnummer: INVULLEN</p> <p><u>Weergave adviesaanvraag</u> Minister van Veiligheid en Justitie verzoekt nader onderzoek naar zware luchtdrukwapens op basis van de daartoe gestelde Kamervragen door Kamerlid Kooiman van de SP</p> <p>Kamervraag 5 Is het, ongeacht de uitkomsten van het door u aangekondigde onderzoek naar de situatie rond zware luchtdrukwapens, mogelijk om een bepaalde categorie luchtdrukwapens onder de Wet wapens en munitie te laten vallen?</p> <p>AANGEVEN WELKE PROBLEEMSTELLING EN DOELSTELLING IS WEERGEGEVEN DOOR DE AANVRAGER Probleemstelling vloeit voort uit de Kamervragen. Kern van de probleemstelling is: Blijkens een uitzending van het programma 'Een vandaag' zijn zware luchtdrukwapens nog steeds gemakkelijk verkrijgbaar. Kamerlid Kooiman vraagt om aanscherping van de regels rond zware luchtdrukwapens</p> <p>Doelstelling Onderzoek uitvoeren dat duidelijk maakt bij welke grenswaarden en schotkracht luchtdrukwapens gevaarlijk zijn voor mens en dier (in de zin van veroorzaking van ernstig of zelfs dodelijk letsel) en - afhankelijk van het resultaat van het onderzoek – welke (wettelijke) maatregelen mogelijk zijn om de risico's van het voorhanden hebben van die wapens te beperken.</p> <p><u>Standpunt aanvrager</u> De minister heeft toegezegd dat hij in 2015 "de hele situatie van de zware luchtdrukwapens zal onderzoeken": "Ik zal dan de schotkracht bekijken, de grenswaarde en de redenen waarom deze wapens in de tachtiger jaren uit de Wet wapens en munitie zijn gehaald. Ik zal daarnaast ook naar de handhaving kijken. We moeten een instrument hebben om te kunnen handhaven. Ik vind het urgent en zeg het volgende toe aan mevrouw Kooiman, omdat -- ik herhaal dat -- ik vind dat ze een punt heeft. Ik zorg ervoor dat ik het onderzoek in mei afgerond zal hebben en met conclusies naar de Kamer zal komen. Als we de luchtdrukwapens naar een andere categorie brengen, zal dit ook wetgeving betekenen. Ik zal daarop dan ook een antwoord geven. Voordat ik kan doen wat mevrouw Kooiman vraagt, of het nu wetgeving of het nemen van maatregelen betreft, hebben we een onderzoek nodig."</p>
<p>Adviesverzoek Ministerie van Justitie</p>	<p>Ontvangstdatum verzoek van het Ministerie van Justitie om de adviesaanvraag in behandeling te nemen: 18 februari 2015</p>

<p>Ontvangen stukken en voorwerpen</p>	<p><u>Ontvangen stukken</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kamervragen 2014Z23213 van 16 december 2014 • Kamervragen 2015ZO1128 van 23 januari 2015 • Antwoorden op Kamervragen 1253 van 10 februari 2015 • Nota schotkracht van J. Blokland, politie Oost-Brabant van 13 februari 2015 • Memorie van Toelichting Vergaderjaar 1994-1995, nummer 24 107, nr. 3 inzake de Herziening van de Wet wapens en munitie • NFI Rapportage omtrent het onderzoek aan zware luchtdrukwapens van 15 mei 2015 ing. R. Hermsen en W. Kerkhoff <p><u>Ontvangen voorwerpen</u> Geen voorwerpen ontvangen</p>
<p>ADVIES</p>	<p><u>Adviesvraag</u> De werkgroep stelt zich ten doel</p> <ol style="list-style-type: none"> I) Om antwoord te geven op de schotkracht van zware luchtdrukwapens II) Om antwoord te geven op de vraag waarom luchtdrukwapens in de tachtiger jaren uit de Wet wapens en munitie zijn gehaald (Historisch perspectief) III) om antwoord te geven op de vraag of bepaalde zware luchtdrukwapens onder een andere categorie van de Wet wapens en munitie gebracht dienen te worden IV) om naar de handhaafbaarheid van de wettelijke bepalingen te kijken <p><u>Behandeling</u> Ten behoeve van het onderzoek, zijn op de volgende dagen overleggen gepland geweest op het ministerie van Veiligheid en Justitie 18-02-2015 (startbijeenkomst door V en J) 11-03-2015 Werkgroep advies Wet wapens en munitie 21-04-2015 Werkgroep advies Wet wapens en munitie 19-05-2015 Werkgroep advies Wet wapens en munitie 18-06-2015 Werkgroep advies Wet wapens en munitie 24-09-2015 Werkgroep advies Wet wapens en munitie</p> <p><u>Wettelijk kader</u> Artikel 2, lid 1, categorie IV, sub 4^e Wet wapens en munitie Artikel 2, lid 1, categorie I, sub 7^e Wet wapens en munitie Artikel 26 lid 5 Wet wapens en munitie Artikel 27 lid 1 Wet wapens en munitie Artikel 31 lid 4 Wet wapens en munitie</p> <p>NB: Artikel 13 Wet wapens en munitie wordt in dit advies verder buiten beschouwing gelaten.</p> <p><u>Beoordeling vragen</u></p> <p>I. De schotkracht van zware luchtdrukwapens Door het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) is op last van de minister van Veiligheid en Justitie een onderzoek gedaan naar de schotkracht van zware luchtdrukwapens. Voor de volledigheid wordt verwezen naar het bijgevoegde rapport van het NFI voorzien van het zaaknummer: 2015.03.04.084 de dato 28 mei 2015.</p> <p><i>Centrale onderzoeksvraag voor het NFI was: Om te kunnen bepalen tot welke categorie (bepaalde) gas- en luchtdrukwapens zouden moeten behoren is onderzoek nodig dat duidelijk maakt bij welke</i></p>

grenswaarden en schotkracht luchtdrukwapens gevaarlijk zijn voor mens en dier (in de zin van veroorzaking van ernstig of zelfs dodelijk letsel) en - afhankelijk van het resultaat van het onderzoek — welke (wettelijke) maatregelen mogelijk zijn om de risico's van het voorhanden hebben van die wapens te beperken.

Uit de beoordeling van het NFI zijn de volgende feiten vastgesteld:

Letselpotentie (vraag 1 en 2)

De menselijke huid

Een belangrijke maat voor letselpotentie bij projectielen uit lucht-, gas- en veerdrukwapens is de grenswaarde voor de penetratie van de menselijke huid.

Als een projectiel onder deze grenswaarde blijft dan wordt de huid niet doorboord en is de kans op ernstig letsel nihil.

De grenswaarde wordt grotendeels bepaald door de kinetische energie en de diameter van een projectiel en wordt aangeduid als de specifieke energie, in Joule per vierkante millimeter (J/mm^2). Ook andere factoren spelen een rol bij de grenswaarde, zoals de vorm van het projectiel en de verschillen in de menselijk huid, per individu en per lichaamsdeel.

Om deze redenen is er niet één, vaste grenswaarde te noemen. Opgemerkt wordt dat de kinetische energie in Joules, wat als 'schotkracht' kan worden gezien geen goede gradimeter is voor letselpotentie.

Letselpotentie geïnventariseerde wapens en projectielen (vraag 3c)

Uit de gemaakte inventarisatie van lucht-, gas- en veerdrukwapens in Nederland valt op te maken dat alleen air-soft apparaten en paintball markers consequent en ruim onder de ondergrens van $0,17 \text{ J}/\text{mm}^2$ blijven. Van de overige lucht-, gas- en veerdrukwapens bleven slechts enkele exemplaren onder deze grens.

Met betrekking tot de bovengrens van $0,60 \text{ J}/\text{mm}^2$ valt op te merken dat er geen eenduidige relatie is te leggen tussen enerzijds het kaliber en/of het systeem van de 53 geteste wapens en anderzijds het al dan niet overschrijden van de bovengrens. Wel is op te maken dat meer pistolen onder de bovengrens blijven dan geweren.

Het geteste lucht-, gas- en veerdrukwapen met de laagste kinetische mondingsenergie welke de bovengrens van $0,60 \text{ J}/\text{mm}^2$ overschreed, had een kinetische mondingsenergie van $9,99 \text{ J}$.

Het geteste lucht-, gas- en veerdrukwapen met de hoogste kinetische mondingsenergie welke nog onder de bovengrens van $0,60 \text{ J}/\text{mm}^2$ bleef, had een kinetische mondingsenergie van $13,77 \text{ J}$.

De vier krachtigste van de geteste wapens, met een kinetische mondingsenergie van 50 joule of meer, waren alle vier van het type PCP. Andersom is het niet zo dat alle PCP wapens zeer krachtig zijn.

10.3 Vergelijk met vuurwapens (vraag 4)

De kinetische mondingsenergie van de twee krachtigste wapens van de 53 geteste lucht-, gas- en veerdrukwapens overschreed die van de zwakste van alle gangbare vuurwapens. Hierbij wordt opgemerkt dat er nog krachtigere lucht-, gas- en veerdrukwapens bestaan. Het gaat hierbij om wapens die als enkel stuk of in kleine series in zogeheten custom-shops worden gemaakt. Deze wapens hebben meestal een PCP-systeem en worden in veel verschillende kalibers gemaakt.

Voor meer gedetailleerde informatie wordt verwezen naar het NFI-rapport voornoemd.

II. De wijziging van de Wet wapens en munitie in de tachtiger jaren (het historische perspectief)

De Wet wapens en munitie werd met ingang van 1997 gewijzigd. Een belangrijke wijziging betrof die van het begrip 'schietwapen' dat werd gewijzigd naar het oude begrip 'vuurwapen'. De overwegingen die leidden tot de wijziging waren blijkens de Memorie van Toelichting:

- a) *Alle bepalingen die betrekking hebben op de op 9 december 1970 te Brussel tot stand gekomen Benelux-Overeenkomst inzake Wapens en munitie (Trb. 1971, 41) worden geschrapt. De overeenkomst is echter nimmer door de drie Benelux-staten bekrachtigd en bijgevolg nooit in werking getreden. Dit betekent dat alle bepalingen van de Wet wapens en munitie die specifiek uitvoering geven aan de Benelux-Overeenkomst kunnen worden geschrapt. Ook het vanwege de Benelux-Overeenkomst ingevoerde begrip «schietwapen» zal worden vervangen door het – meer vertrouwde en gangbare – begrip «vuurwapen». Een en ander betekent een aanzienlijke vereenvoudiging van de WWM. Het tweede lid van artikel 1 vervalt vanwege het vervallen van het begrip «schietwapen». De lucht-, gas- en veerdrukwapens zullen – zoals hierboven reeds is aangegeven – voortaan worden ondergebracht in categorie IV.*
- b) *Ten slotte dient hier te worden vermeld de introductie van een verbod tot het voorhanden hebben van wapens van categorie IV voor minderjarigen, alsmede het daaraan gekoppelde verbod tot overdracht van dergelijke wapens aan minderjarigen.*
- c) *Met betrekking tot lucht-, gas- en veerdrukwapens geldt thans alleen een draagverbod voor zover de kinetische mondingsenergie hoger is dan 2,2 Joule, doch niet meer dan 7,5 Joule. Lucht-, gas- en veerdrukwapens met een kinetische mondingsenergie die niet hoger is dan 2,2 Joule vallen thans geheel buiten de wapenwetgeving, terwijl bij een kinetische mondingsenergie van meer dan 7,5 Joule het voorhanden hebben aan een verlot is gebonden. In de praktijk blijkt echter het vaststellen van de kinetische mondingsenergie veel problemen op te leveren, waardoor handhaving van de grens van 7,5 Joule nauwelijks reëel mogelijk is. Bovendien zijn de getrokken grenzen in hoge mate arbitrair. Zo is een luchtdrukwapen met een kinetische mondingsenergie van 7 Joule niet minder gevaarlijk dan een luchtdrukwapen waarvan de kinetische mondingsenergie 8 Joule bedraagt. Daarom wordt thans voorgesteld het criterium kinetische mondingsenergie geheel te laten vervallen*

Voor de goede orde, wordt vermeld dat vorenstaande paragraaf de wetwijziging betref van 1997.

III. De categoriebepaling voor zwaardere luchtdrukwapens

Luchtdrukwapens vallen onder de categorie IV van de Wet wapens en munitie. Zij vallen onder deze categorie omdat zij niet aangemerkt kunnen worden als een vuurwapen.

Het maken van een onderscheid naar verschillende categorieën waar luchtdrukwapens in zouden kunnen vallen op basis van de energieafgifte is een andere benadering dan de vorenstaande en kent vanuit historisch perspectief – getuige de wijziging van de Wet wapens en munitie in 1997 grote problemen bij de toelating op de markt (het keuren vooraf) en het handhaven van de toegestane energiewaarden (het onderzoeken hiervan hetgeen als zeer arbitrair is aangemerkt).

De ingestelde verbodsbepaling biedt houvast om op te treden tegen het bezit van luchtdrukwapens door minderjarigen en daarnaast geldt een algeheel draagverbod voor iedereen, ongeacht de leeftijd.

IV. De handhaafbaarheid van de wettelijke kaders

De huidige wettelijke kaders zijn handhaafbaar. Er geldt een duidelijke verbodsbepaling met betrekking tot het bezit en met betrekking tot het dragen van luchtdrukwapens.

Met de wijziging van de Wet wapens en munitie in 1997 is de term schietwapen weer veranderd in die van vuurwapen, zodat een duidelijk onderscheid aanwezig

is tussen de verschillende wapen categorieën.

De wijziging met betrekking tot de energiegrenzen van luchtdrukwapens, zoals deze in de oude wetgeving gold, vond plaats omwille van de handhavingsproblematiek.

De voormalige energiewaarden zaten gekoppeld aan een vergunningensysteem hetgeen administratieve lasten voor de overheid en de burgers tot gevolg had. Door de wijziging van 1997 verviel dit vergunningensysteem en werd het bezit van categorie IV wapens toegestaan voor personen van 18 jaar of ouder.

Een herinvoering van de vergunningplicht zal de uitvoeringsvraagstukken opnieuw op tafel brengen, zoals het bepalen van de typegoedkeuring en het controleren van de energiewaarden van luchtdrukwapens. Bovendien zal naar schatting een zeer groot aantal luchtdrukwapens dat nu onder de bevolking rouleert opnieuw onder het vergunningstelsel gebracht dienen te worden.

Overige onderzochte onderwerpen:

Met betrekking tot de vraagstelling werd niet alleen onderzoek gedaan naar de schotkracht, zoals door het NFI weergegeven. Tijdens de behandeling van de vraagstelling zijn ook andere zaken bevonden, te weten:

- I Een vergelijk van de verschillende wetgeving in de Europese landen waarbij werd vastgesteld dat de normstelling rond luchtdrukwapens grote verschillen laat zien
- II Het verslag van een onderzoek voor het Nationaal dreigingsbeeld 2012 – De illegale handel in vuurwapens en explosieven van Frank Boerman en Monique Bruinsma, verricht in opdracht van de Dienst Nationale Recherche informatie

Conclusies

1. Op basis van het NFI rapport kan geconcludeerd worden dat luchtdrukwapens een gevaarstelling in zich kunnen hebben op basis van de energiewaarden. De kans op het ontstaan van letsel is aanwezig
2. Op basis van het NFI rapport kan geconcludeerd worden dat verschillende variabelen een rol kunnen spelen bij het bepalen van deze gevaarstelling, te weten de huiddikten en plaatsen waar de huid al dan niet gepenetreerd kan worden, de projectie vormen en de type luchtdrukwapens waarmee deze projectielen verschoten kunnen worden.
3. Op basis van het NFI rapport kan voorts geconcludeerd worden dat deze gevaarstelling ook voor komt bij de reeds gangbare in gebruik zijnde luchtdrukwapens die sinds 1997 vrij voorhanden kunnen worden gehouden. De toename van de gevaarstelling wordt reëel aanwezig verondersteld met de zwaardere luchtdrukwapens.
4. De wetswijziging van de Wet wapens en munitie in 1997 vond onder andere plaats op basis van de overweging dat het hanteren van al dan niet toegestane energiewaarden voor luchtdrukwapens, leidde tot problematiek in de handhaving. Ook de regeldruk door middel van het vergunningstelsel leidde tot een administratieve lastenverzwaring
5. De vragen van het Kamerlid Kooiman richtten zich op het categoriseren van de luchtdrukwapens. Uit de relevante stukken is niet gebleken dat de handhaafbaarheid van de huidige verbodsbepalingen als niet toereikend werden ervaren.
6. Het veranderen van de categorie-indeling zal leiden tot de ingewikkelde handhaving die in 1997 aanleiding vormde om de wetswijziging door te voeren.
7. De aard en omvang van incidenten nog geen aanleiding vormen om de regelgeving aan te passen
8. Dat het onderzoek naar schotkracht wel het inzicht heeft verschaft dat de technologische ontwikkeling sterk is toegenomen

	<p>Ad I Verschillen in wetgeving binnen EU-landen</p> <p>9. Het onderzoek heeft ook inzicht verschaft dat de wettelijke normstellingen rond (zware) luchtdrukwapens binnen Europa zeer verschillend is.</p> <p>10. De verschillende normstellingen hebben ook verschillende uitvoeringsvormen in beeld gebracht rond het al dan niet hanteren van een vergunningplicht</p> <p>Ad II: Nationaal dreigingsbeeld 2012</p> <p>11. Dat het gebruik van luchtdrukwapens door criminelen niet aannemelijk kan worden geacht gelet op het feit dat naarmate de status van een crimineel toeneemt binnen het criminele circuit, dat ook de professionaliteit van de door hem gebruikte wapens toeneemt. Bij het image van dergelijke criminaliteitsvormen past het gebruik van luchtdrukwapens niet.</p> <p><u>Advies</u></p> <p>De werkgroep onderkent</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dat de onderzochte luchtdrukwapens een grote schotkracht kunnen hebben ten gevolge van de technologische ontwikkelingen - dat misbruik van luchtdrukwapens een ongewenste maatschappelijk veiligheidsrisico met zich brengt - Dat dit misbruik zowel kan geschieden met de reeds in omloop zijnde luchtdrukwapens als ook met de (nieuw op de markt komende) zwaardere luchtdrukwapens. - Dat de wapenwetgeving voldoende strafrechtelijke kaders biedt om de handhaving van dat misbruik aan te pakken. <p>Gelet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - op het rapport van de NFI inzake de variabele factoren die van invloed kunnen zijn rond luchtdrukwapens en - gelet op het historisch besef met betrekking tot de complexe en vrijwel niet uitvoerbare handhaafbaarheid van energiewaarden van luchtdrukwapens - de administratieve lastendruk die zou kunnen ontstaan bij het weder invoeren van een vergunningstelsel en - op het feit dat de aard en omvang van incidenten nog geen aanleiding vormen om de regelgeving aan te passen en - gelet op het feit dat tijdens het onderzoek niet is gebleken van een toename van veiligheidsincidenten met luchtdrukwapens - op het Nationaal Dreigingsbeeld 2012, waarbij onderzoek is gedaan naar de handel in illegale vuurwapens en explosieven, waarbij binnen het criminele circuit meer belangstelling is voor kwalitatief betere vuurwapens, waarmee belangstelling voor de zware luchtdrukwapens als niet aannemelijk kan worden beschouwd <p>wordt geadviseerd om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geen normering voor energiewaarden in te voeren voor luchtdrukwapens - De huidige categorie-indeling te handhaven - Geen afzonderlijke vergunningplicht voor luchtdrukwapens in te voeren - Voorts wordt geadviseerd om binnen de EU de verschillen in de normstelling aan te kaarten, zodat binnen EU verband gekomen kan worden tot een meer eensluidende normstelling.
Bijlagen advies	<ul style="list-style-type: none"> • Kamervragen 2014Z23213 van 16 december 2014 • Kamervragen 2015ZO1128 van 23 januari 2015 • Antwoorden op Kamervragen 1253 van 10 februari 2015 • Nota schotkracht van J. Blokland, politie Oost-Brabant van 13 februari 2015 • Memorie van Toelichting Vergaderjaar 1994-1995, nummer 24 107, nr. 3 inzake de Herziening van de Wet wapens en munitie • NFI Rapportage omtrent het onderzoek aan zware luchtdrukwapens van 15 mei 2015 ing. R. Hermsen en W. Kerkhoff

--	--